

SOLFEJ DEŞİFRE ÇALIŞMALARI III

Engin GÜRPINAR
Alaaddin Revaha KÜRÜN

SOLFEJ DEŞİFRE ÇALIŞMALARI III

Engin GÜRPINAR
Alaaddin Revaha KÜRÜN

MALATYA 2024

İNÖNÜ Üniversitesi Yayınları: 169

SOLFEJ DEŞİFRE ÇALIŞMALARI III

Engin GÜRPINAR
Alaaddin Revaha KÜRÜN

ISBN
978-625-8293-44-9
Sertifika No
49391

Genel Yayın Yönetmeni
Prof. Dr. Cengiz Yakıncı

Genel Yayın Yönetmeni
Görsel Sanat Yönetmeni
Öğr. Gör. Bünyam Bayram

Yayınevi Müdürü
Necati Bay

Kapak Tasarım
Öğr. Gör. Levent İskenderoğlu

Adres
Merkez Kampüs, 44280 Battalgazi MALATYA
0422 377 32 24 e-posta: yayinevi@inonu.edu.tr

Baskı
İNÖNÜ Üniversitesi Yayınevi MALATYA
Nisan 2024

TAKDİM

Müziği meydana getiren unsurları; melodi, ritm ve armoni olarak kabul edebiliriz. Müzikle; meslekî veya amatör seviyede alakadar olan insanların, bu unsurları tanıma ve yerli yerinde kullanabilme kabiliyetine belli bir nispette sahip olmaları beklenir. Bu noktada, müzik yazısı olarak adlandırabileceğimiz nota ve bu yazıyı layıkıyla okuma yani yukarıda bahsedilen unsurlardan melodik ve ritmik yapıların bir arada, ahenk içerisinde ses ile icra edilmesi, beynelmilel tabiriyle de solfej eğitimi büyük bir ehemmiyet taşımaktadır.

Solfej, notaların isimleri, ses yükseklikleri ve muayyen ritm kalıplarıyla icra edilme işidir. Bu solfej çalışmalarında bulunan kişilerin zamanla, ilk defa gördükleri müzikal eserleri; bir bakışta ve en az hata ile okuma kabiliyetini de geliştirmeleri beklenir. Bu, çok fazla yeni örnek ile karşılaşma, tecrübe etme ve zamanla gelişecek bir hususiyettir.

Solfej ve ilerleyen safhalarda olması beklenen deşifre solfej çalışmaları yapan öğrenci, müzik eğitimcisi ve müzikle sistematik olarak meşgul olan bütün müzikseverlere son derece faydalı olacağını düşündüğüm ve dört kitap halinde seri olarak yayımlanacak “**Solfej Deşifre Çalışmaları I-II-III-IV**” kitaplarının, bu sahada çok fazla ihtiyaç duyulan kaynak çalışmalarına güzel bir örnek teşkil edeceğini düşünüyorum. Bu kitabın hazırlanmasında emeği geçen Engin Gürpınar ve Alaaddin Revaha Kürün’ü canı gönülden tebrik ederim.

Prof. Dr. Ahmet KIZILAY

İnönü Üniversitesi Rektörü

GİRİŞ

Solfej kelimesi ‘sol’ ve ‘fa’ hecelerinin birleşmesiyle, hecelerle şarkı söyleme olarak, “sol-fa-lama” kelimesinden gelmektedir (Gazimihal, 1961, s. 234). Solfej aynı zamanda, okuma demektir ve notaları; isimleri, süreleri ve sesleriyle (frekans değeri) ile okuma olarak da tarif edilir (Sun, 2019, s.1). Başka bir tabirle de öğrencinin şarkı söylerken bir yandan da her notanın adını söylediği kulak eğitime ve okuma alıştırmalarına verilen addır (Say, 2005, s.1131).

Deşifre kelimesi, dilimize Fransızca "dechiffrer" den girmiştir ve lügat manası; (şifreyi) çözmek, açmak, sökmektir. Müzikal manada deşifre, notaları okumak ve seslendirmek olarak adlandırılabilir (Say, 2002). Deşifre; bir müzik eserinin notalarını ilk bakışta okumak veya icra edebilmektir (Sözer, 1998:216). Başka bir tarife göre de henüz çalışılmamış bir eserini ilk bakışta çalma ve icra etmeye deşifre etmek denir (Fenmen, 1991, s, 31).

İster amatör isterse de profesyonel seviyede olsun, müzikle meşgul olan ses veya saz icrasında bulunan herkesin, müziğin alfabesini yani nota ve nota okumayı dolayısıyla solfej okumayı öğrenmesi, müzik eğitimine ilmî bir perspektiften yaklaşmasını sağlayacaktır. Solfej okuma çalışmalarında göstereceği gelişme; ses ve saz icrasını çabuk, verimli, sistematik ve beynelmilel bir çerçevede ilerletmesine zemin hazırlayacaktır.

İşte bu solfej çalışmalarının bir safhası da yukarıda tarifinin yapıldığı üzere, deşifre diğer bir tabirle, ilk defa karşılaştığı müzikal bir yapıyı çözmeye yönelik çalışmalardır. Bu noktada, solfej çalışmalarının istenilen seviyeye ulaşp karşılaşacağı yeni eser ve müzik yapılarını ilk seslendirmede daha az hata ile icra edebilmek için, çalışılabilecek birçok yeni deşifre okuma parçalarına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu çalışma, bu ihtiyaca cevap verebilmek adına yapılmıştır. Dört seri kitaptan oluşan çalışmada, kolaydan zora, basitten karmaşığa prensiplerine dikkat edilerek hazırlanmış **444** orijinal solfej deşifre çalışmasından meydana gelmektedir. Bu kitapta **120** adet solfej deşifre çalışması bulunmaktadır. Her kitabın başında, solfej deşifre çalışmalarına geçilmeden, o kitapta bulunan tonalitelere ait diziler, eserlerin ses genişliği, melodilerde kullanılan en büyük ses aralığı (interval), eserlerde kullanılan nota değerleri ve ritim kalıpları detaylı olarak verilmiştir. Bu yolla, her kitaba ait bir nevi temel bilgiler künyesi oluşturulmuştur.

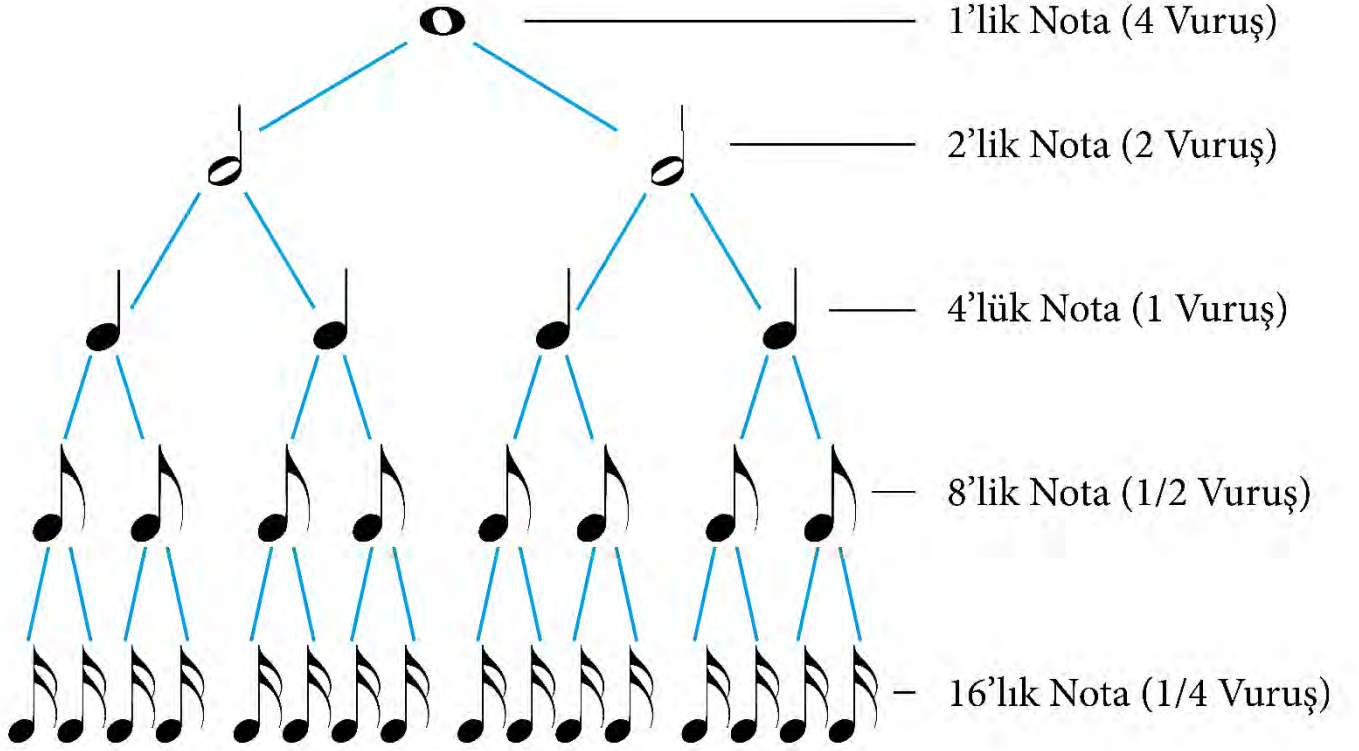
Bu kitaplarda bulunan okuma parçalarının çalışılması sırasında, şu yol seyredilmelidir: Okunacak eserin tonalitesi, usulü, kullanılan ritim kalıpları ve varsa eser içindeki altere (değiştirilmiş) sesler hakkında fikir sahibi olmak için, okunacak parça belirli bir müddet incelenmeli daha sonra, tonaliteye girebilmek için o tonalitenin dizi veya kadansı çalındıktan sonra başlangıç sesi alınarak okumaya başlanılmalı, yanlış bir ses icra edildiği düşünüldüğünde doğrusunu vermeye çalışılmalı yine doğru ses verilemezse en son olarak da bir çalgı marifetiyle doğru ses alınıp okumaya devam edilmelidir. Bir defa okunan eser artık deşifre çalışması olmaktan çıkarak, solfej okuma çalışması halini alacaktır.

Solfej Deşifre Çalışmaları III kitabında 2'lik, 4'lük, 8'lik ve 16'lık nota değerleri, 4'lük ve 8'lik sus ve sağına geldiği notayı o nota değerinin yarısı kadar uzatan nokta işareti ile melodilerde ses genişliği 1 oktav üzerine büyük 3'lü olacak şekilde yani 10 sesle sınırlandırılarak yine tercihen sıralı seslerden oluşan basit ve orta seviye solfej deşifre çalışmaları yazılmıştır. Bununla birlikte, herhangi bir değiştirici işaret almayan ve donanımına tek değiştirici işaret alan majör ve minör tonlar kullanılmıştır. Usûl olarak 2/4, 3/4 ve 4/4'lük ölçü birimleri tercih edilmiştir. Bütün bu bahsedilenler aşağıda tablo halinde de verilmiştir.

Solfej ve solfej deşifre çalışması yapmak isteyen ve kaynak sıkıntısı çeken bütün müzik eğitimcisi, öğrenci ve müzikseverlere faydalı olması temennisiyle...

Engin GÜRPINAR - Alaaddin Revaha KÜRÜN

NOTA VE SUS DEĞERLERİ

4'lük Sus (1 Vuruş)

8'lik Sus (1/2 Vuruş)

KİTAPTA KULLANILAN TONAL DİZİLER

Majör Tonlar

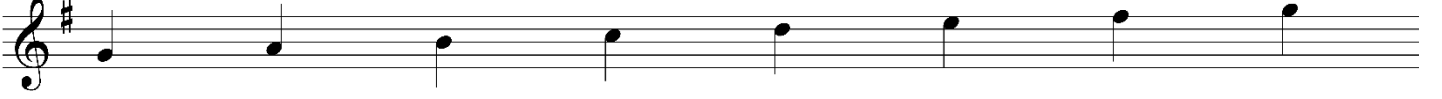
Do Majör

Fa Majör

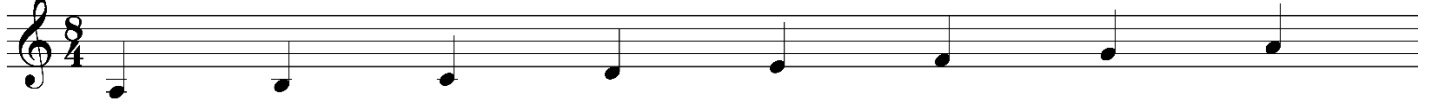

Sol Majör

Minör Tonlar

La Minör Eolik (Doğal) Dizi

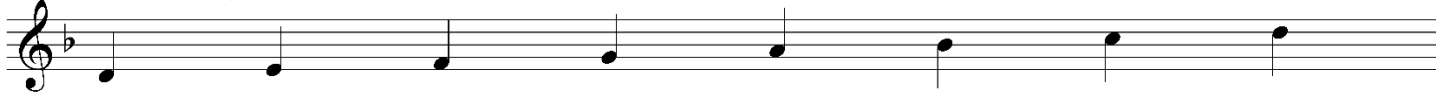
La Minör Armonik Dizi

La Minör Melodik Dizi

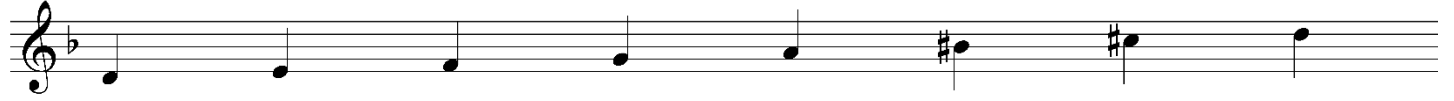
Re Minör Eolik (Doğal) Dizi

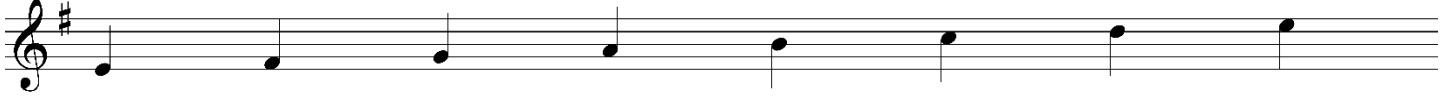
Re Minör Armonik Dizi

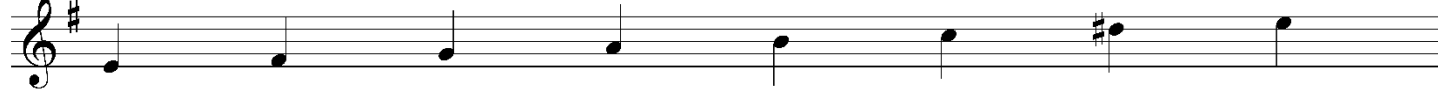
Re Minör Melodik Dizi

Mi Minör Eolik (Doğal) Dizi

Mi Minör Armonik Dizi

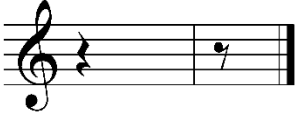

Mi Minör Melodik Dizi

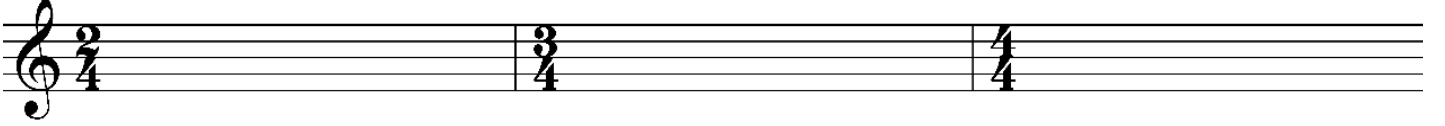

KİTAPTA KULLANILAN MÜZİKAL ÖĞELER

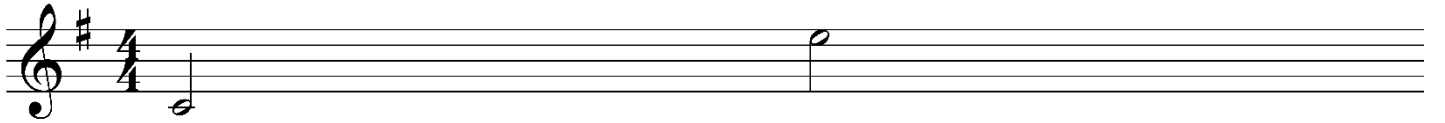
Ritim Kalıpları ve Sus İşaretleri

Ölçü Birimleri

Melodilerde Kullanılan Ses Genişliği

İÇİNDEKİLER

TAKDİM	3
GİRİŞ	1
NOTA VE SUS DEĞERLERİ	3
KİTAPTA KULLANILAN TONAL DİZİLER.....	4
Majör Tonlar	4
Do Majör	4
Fa Majör	4
Sol Majör.....	4
Minör Tonlar.....	4
La Minör Eolik (Doğal) Dizi.....	4
La Minör Armonik Dizi	4
La Minör Melodik Dizi	4
Re Minör Eolik (Doğal) Dizi	5
Re Minör Armonik Dizi	5
Re Minör Melodik Dizi	5
Mi Minör Eolik (Doğal) Dizi	5
Mi Minör Armonik Dizi	5
Mi Minör Melodik Dizi.....	5
KİTAPTA KULLANILAN MÜZİKAL ÖĞELER	6
Ritim Kalıpları ve Sus İşaretleri.....	6
Ölçü Birimleri	6
Melodilerde Kullanılan Ses Genişliği	6
ETÜTLER.....	12
2/4'lük Do Majör Etütler	12
1 - Do Majör 2/4'lük 1. Etüt	12
2 - Do Majör 2/4'lük 2. Etüt	12
3 - Do Majör 2/4'lük 3. Etüt	12
4 - Do Majör 2/4'lük 4. Etüt	12
5 - Do Majör 2/4'lük 5. Etüt	13
6 - Do Majör 2/4'lük 6. Etüt	13
7 - Do Majör 2/4'lük 7. Etüt	13
8 - Do Majör 2/4'lük 8. Etüt	13
9 - Do Majör 2/4'lük 9. Etüt	14

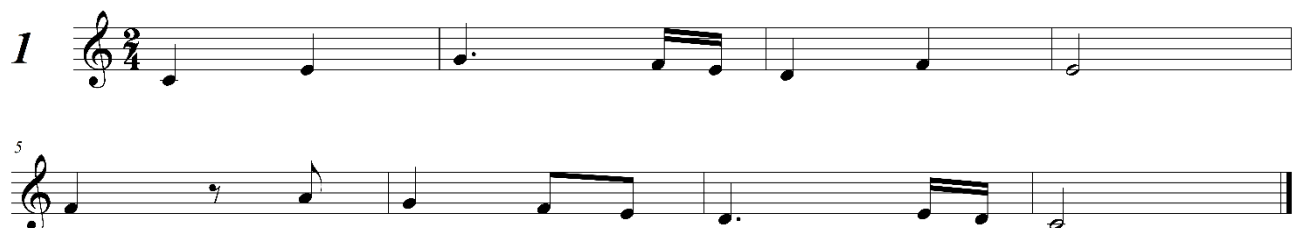
10 - Do Majör 2/4'lük 10. Etüt	14
3/4'lük Do Majör Etütler	15
11 - Do Majör 3/4'lük 1. Etüt.....	15
12 - Do Majör 3/4'lük 2. Etüt	15
13 - Do Majör 3/4'lük 3. Etüt	15
14 - Do Majör 3/4'lük 4. Etüt	16
15 - Do Majör 3/4'lük 5. Etüt	16
4/4'lük Do Majör Etütler	17
16 - Do Majör 4/4'lük 1. Etüt	17
17 - Do Majör 4/4'lük 2. Etüt	17
18 - Do Majör 4/4'lük 3. Etüt	17
19 - Do Majör 4/4'lük 4. Etüt	18
20 - Do Majör 4/4'lük 5. Etüt	18
2/4'lük La Minör Etütler	19
21 - La Minör 2/4'lük 1. Etüt	19
22 - La Minör 2/4'lük 2. Etüt	19
23 - La Minör 2/4'lük 3. Etüt	19
24 - La Minör 2/4'lük 4. Etüt	19
25 - La Minör 2/4'lük 5. Etüt	20
26 - La Minör 2/4'lük 6. Etüt	20
27 - La Minör 2/4'lük 7. Etüt	20
28 - La Minör 2/4'lük 8. Etüt	20
29 - La Minör 2/4'lük 9. Etüt	21
30 - La Minör 2/4'lük 10. Etüt	21
3/4'lük La Minör Etütler	22
31 - La Minör 3/4'lük 1. Etüt	22
32 - La Minör 3/4'lük 2. Etüt	22
33 - La Minör 3/4'lük 3. Etüt	22
34 - La Minör 3/4'lük 4. Etüt	23
35 - La Minör 3/4'lük 5. Etüt	23
4/4'lük La Minör Etütler	24
36 - La Minör 4/4'lük 1. Etüt	24
37 - La Minör 4/4'lük 2. Etüt	24

38 - La Minör 4/4'lük 3. Etüt	24
39 - La Minör 4/4'lük 4. Etüt	25
40 - La Minör 4/4'lük 5. Etüt	25
2/4'lük Fa Majör Etütler	26
41 - Fa Majör 2/4'lük 1. Etüt	26
42 - Fa Majör 2/4'lük 2. Etüt	26
43 - Fa Majör 2/4'lük 3. Etüt	26
44 - Fa Majör 2/4'lük 4. Etüt	26
45 - Fa Majör 2/4'lük 5. Etüt	27
46 - Fa Majör 2/4'lük 6. Etüt	27
47 - Fa Majör 2/4'lük 7. Etüt	27
48 - Fa Majör 2/4'lük 8. Etüt	27
49 - Fa Majör 2/4'lük 9. Etüt	28
50 - Fa Majör 2/4'lük 10. Etüt	28
3/4'lük Fa Majör Etütler	29
51 - Fa Majör 3/4'lük 1. Etüt	29
52 - Fa Majör 3/4'lük 2. Etüt	29
53 - Fa Majör 3/4'lük 3. Etüt	29
54 - Fa Majör 3/4'lük 4. Etüt	30
55 - Fa Majör 3/4'lük 5. Etüt	30
4/4'lük Fa Majör Etütler	31
56 - Fa Majör 4/4'lük 1. Etüt	31
57 - Fa Majör 4/4'lük 2. Etüt	31
58 - Fa Majör 4/4'lük 3. Etüt	31
59 - Fa Majör 4/4'lük 4. Etüt	32
60 - Fa Majör 4/4'lük 5. Etüt	32
2/4'lük Re Minör Etütler	33
61 - Re Minör 2/4'lük 1. Etüt	33
62 - Re Minör 2/4'lük 2. Etüt	33
63 - Re Minör 2/4'lük 3. Etüt	33
64 - Re Minör 2/4'lük 4. Etüt	33
65 - Re Minör 2/4'lük 5. Etüt	34
66 - Re Minör 2/4'lük 6. Etüt	34

67 - Re Minör 2/4'lük 7. Etüt.....	34
68 - Re Minör 2/4'lük 8. Etüt.....	34
69 - Re Minör 2/4'lük 9. Etüt.....	35
70 - Re Minör 2/4'lük 10. Etüt.....	35
3/4'lük Re Minör Etütler	36
71 - Re Minör 3/4'lük 1. Etüt.....	36
72 - Re Minör 3/4'lük 2. Etüt.....	36
73 - Re Minör 3/4'lük 3. Etüt.....	36
74 - Re Minör 3/4'lük 4. Etüt.....	37
75 - Re Minör 3/4'lük 5. Etüt.....	37
4/4'lük Re Minör Etütler	38
76 - Re Minör 4/4'lük 1. Etüt.....	38
77 - Re Minör 4/4'lük 2. Etüt.....	38
78 - Re Minör 4/4'lük 3. Etüt.....	38
79 - Re Minör 4/4'lük 4. Etüt.....	39
80 - Re Minör 4/4'lük 5. Etüt.....	39
2/4'lük Sol Majör Etütler	40
81 – Sol Majör 2/4'lük 1. Etüt	40
82 - Sol Majör 2/4'lük 2. Etüt	40
83 – Sol Majör 2/4'lük 3. Etüt	40
84 – Sol Majör 2/4'lük 4. Etüt	40
85 – Sol Majör 2/4'lük 5. Etüt	41
86 – Sol Majör 2/4'lük 6. Etüt	41
87 – Sol Majör 2/4'lük 7. Etüt	41
88 – Sol Majör 2/4'lük 8. Etüt	41
89 – Sol Majör 2/4'lük 9. Etüt	42
90 – Sol Majör 2/4'lük 10. Etüt	42
3/4'lük Sol Majör Etütler	43
91 – Sol Majör 3/4'lük 1. Etüt	43
92 – Sol Majör 3/4'lük 2. Etüt	43
93 – Sol Majör 3/4'lük 3. Etüt	43
94 – Sol Majör 3/4'lük 4. Etüt	44
95 – Sol Majör 3/4'lük 5. Etüt	44

4/4'lük Sol Majör Etütler	45
96 – Sol Majör 4/4'lük 1. Etüt	45
97 – Sol Majör 4/4'lük 2. Etüt	45
98 – Sol Majör 4/4'lük 3. Etüt	45
99 – Sol Majör 4/4'lük 4. Etüt	46
100 – Sol Majör 4/4'lük 5. Etüt	46
2/4'lük Mi Minör Etütler	47
101 – Mi Minör 2/4'lük 1. Etüt	47
102 – Mi Minör 2/4'lük 2. Etüt	47
103 – Mi Minör 2/4'lük 3. Etüt	47
104 – Mi Minör 2/4'lük 4. Etüt	47
105 – Mi Minör 2/4'lük 5. Etüt	48
106 – Mi Minör 2/4'lük 6. Etüt	48
107 – Mi Minör 2/4'lük 7. Etüt	48
108 – Mi Minör 2/4'lük 8. Etüt	48
109 – Mi Minör 2/4'lük 9. Etüt	49
110 – Mi Minör 2/4'lük 10. Etüt	49
3/4'lük Mi Minör Etütler	50
111 – Mi Minör 3/4'lük 1. Etüt	50
112 – Mi Minör 3/4'lük 2. Etüt	50
113 – Mi Minör 3/4'lük 3. Etüt	50
114 – Mi Minör 3/4'lük 4. Etüt	51
115 – Mi Minör 3/4'lük 5. Etüt	51
4/4'lük Mi Minör Etütler	52
116 – Mi Minör 4/4'lük 1. Etüt	52
117 – Mi Minör 4/4'lük 2. Etüt	52
118 – Mi Minör 4/4'lük 3. Etüt	52
119 – Mi Minör 4/4'lük 4. Etüt	53
120 – Mi Minör 4/4'lük 5. Etüt	53
KAYNAKÇA	54

ETÜTLER
2/4'lük Do Majör Etütler

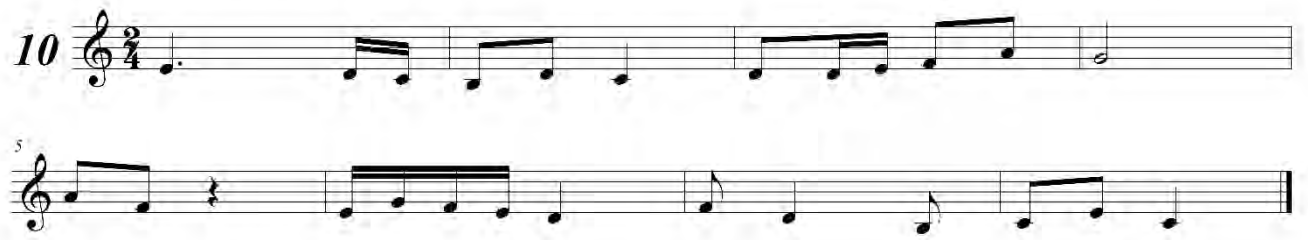
[illegible]

6

7

8

[illegible]

3/4'lük Do Majör Etütler

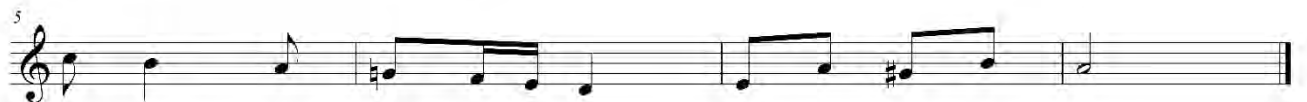
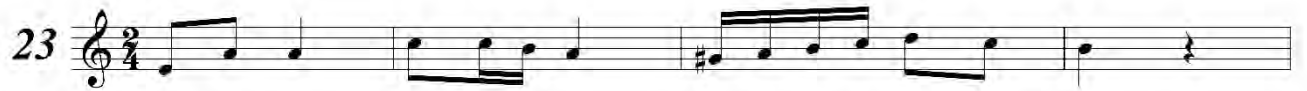

4/4'lük Do Majör Etütler

2/4'lük La Minör Etütler

3/4'lük La Minör Etütler

34

5

The image shows two staves of musical notation. The first staff, labeled '34', is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 3/4 time signature. It contains four measures of music. The second staff, labeled '5' in the first measure, continues the melody and also contains four measures. The notation includes various note values, rests, and accidentals (sharps and naturals).

35

5

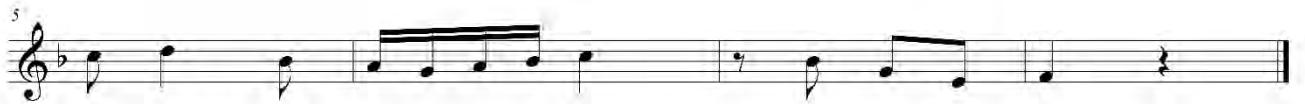
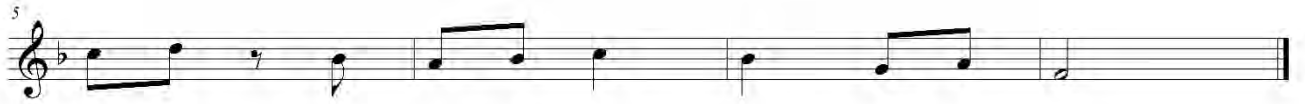
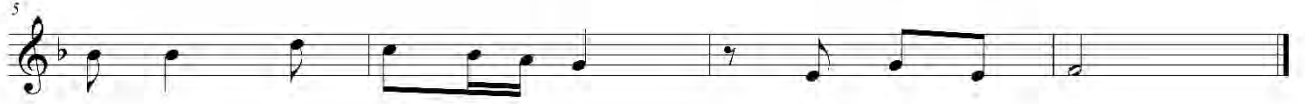
The musical score for 'The Rose Tree' is presented in two systems. The first system, starting at measure 35, features a treble clef and a 3/4 time signature. It contains four measures of music: the first measure has a beamed eighth-note triplet (G4, A4, B4) followed by a quarter note (C5); the second measure has a quarter note (B4) followed by a half note (G4); the third measure has a quarter note (F4), an eighth note (E4), and a quarter note (D4); the fourth measure has a half note (C4) and a whole rest. The second system, starting at measure 40, also has a treble clef and 3/4 time signature. It contains four measures: the first measure has a quarter note (C4), an eighth note (D4), and a quarter note (E4); the second measure has a sharp sign (F#4), a beamed eighth-note triplet (G4, A4, B4), and a quarter note (C5); the third measure has a beamed eighth-note triplet (B4, A4, G4) followed by a quarter note (F4); the fourth measure has a half note (E4) and a whole rest. The piece concludes with a double bar line.

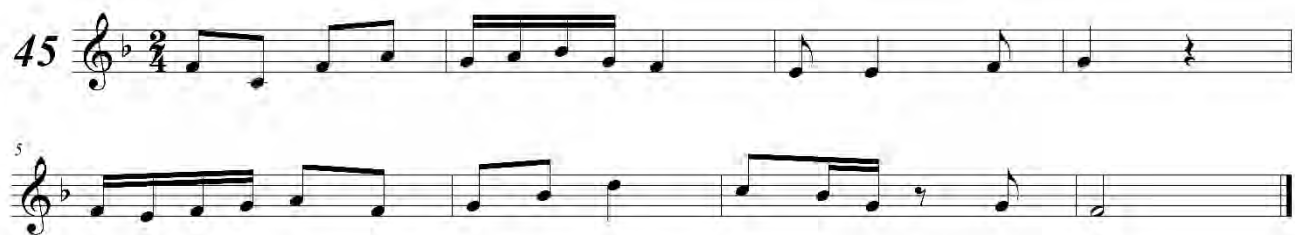
4/4'lük La Minör Etütler

2/4'lük Fa Majör Etütler

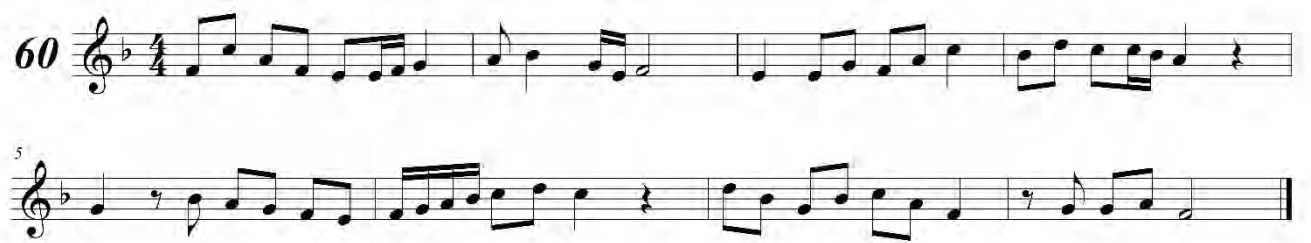
3/4'lük Fa Majör Etütler

4/4'lük Fa Majör Etütler

2/4'lük Re Minör Etütler

3/4'lük Re Minör Etütler

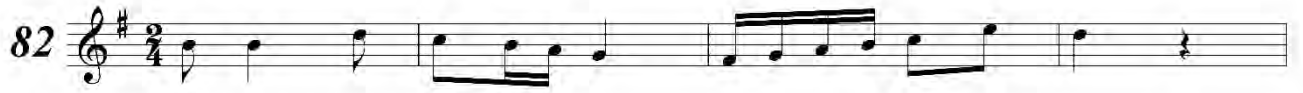

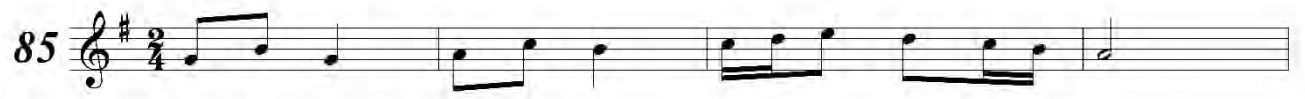
4/4'lük Re Minör Etütler

2/4'lük Sol Majör Etütler

3/4'lük Sol Majör Etütler

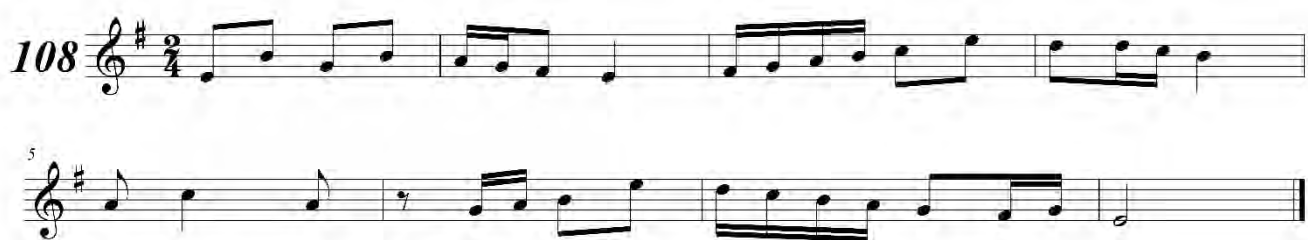
4/4'lük Sol Majör Etütler

2/4'lük Mi Minör Etütler

109

Exercise 109 consists of two staves in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). The first staff contains measures 1 through 4. Measure 1 has a dotted quarter note on G4. Measure 2 has eighth notes on A4 and B4. Measure 3 has a beamed eighth-note pair on C5 and D5, followed by a quarter note on E5. Measure 4 has a quarter note on D5 and a whole rest. The second staff contains measures 5 through 8. Measure 5 starts with a '5' above the staff and has eighth notes on F#4 and G4. Measure 6 has eighth notes on A4 and B4. Measure 7 has a quarter rest followed by eighth notes on C5 and D5. Measure 8 has a quarter note on E5 and a whole rest.

110

Exercise 110 consists of two staves in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). The first staff contains measures 1 through 4. Measure 1 has eighth notes on G4 and A4. Measure 2 has a beamed eighth-note pair on B4 and C5, followed by a quarter note on D5. Measure 3 has eighth notes on E5 and F#5. Measure 4 has eighth notes on G5 and A5, followed by a quarter note on B5. The second staff contains measures 5 through 8. Measure 5 starts with a '5' above the staff and has eighth notes on G4 and F#4. Measure 6 has eighth notes on E4 and D4. Measure 7 has a beamed eighth-note pair on C4 and B3, followed by a quarter rest. Measure 8 has a quarter note on A3 and a whole rest.

3/4'lük Mi Minör Etütler

4/4'lük Mi Minör Etütler

KAYNAKÇA

- Gazimihal, M. R. (1961). Musiki Sözlüğü. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Fenmen, M. (1991). “Müzikçinin El Kitabı”. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Say, A. (2002). Müzik Sözlüğü. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Say, A. (2005). Müzik Ansiklopedisi. Cilt 1.2.3.4. Müzik Ansiklopedisi Yayınları. Ankara,
- Sun, M. (2019). Solfej 1. Sun.
- Sözer, V. (1996). “Müzik Ansiklopedik Sözlük” Remzi Kitapevi, İstanbul.